

vyměřující poplatky, že je s tím srozuměn. A to se týká podle odst. 5 téhož § 28 i pojistné sumy, k jejímuž zaplacení je pojišťovna pro smrt pojištěného povinna. Ostavec 4 téhož § 28 pak ustanovuje, že kdo ne-
dbaje ustanovení odstavce 1 majetkové předměty vydá, vyzvedne nebo nabude na nich zástavního práva, ručí nedílnou rukou s tím, kdo je povinen k placení, za dědický poplatek na ně připadající, když v době vydání (vyzvednutí, zastavení) byla mu známa smrt zůstavitelova nebo při užití náležité péče musila mu býti známa. Ministerstvo financí udělilo výnosem ze dne 17. dubna 1916 č. 27.652 popl. př. č. 8 z r. 1916 souhlas jednou pro vždy na místě úřadů vyměřujících poplatky, aby byla vydána, vyzvednuta a dána do zástavy deposita, jestliže alespoň pětina hodnoty uložených majetností zůstane ke krytí poplatků a jiných pozůstalostních dávek zadržena u uschovatele nebo se vyjme ze zastavení; jinak je vydání pojistných sum dovoleno pouze za podmínek § 30, odst. 3, min. nař. č. 397/1915 ř. z., totiž, že povolení pozůstalostního soudu k vydání neb zastavení pojistných sum, k jejichž zaplacení je pojišťovna pro smrt pojištěného povinna, není třeba, jde-li o vydání (zastavení) nejvýše částky 20.000 K a zůstane-li zadržena u uschovatele nejméně pětina pojistné sumy nebo hodnoty uložených majetností. To vše platí nejen, patří-li pojistná suma do pozůstalosti, nýbrž i tehdy, nepatří-li do pozůstalosti, avšak podléhá-li přes to podle ustanovení §§ 14 a 15 zákona č. 74/1901 ř. z. dědickému poplatku. Pozůstalostní soud nepojal pojistnou sumu do pozůstalosti (Věstník min. sprav. 1916, str. 290 až 293) a pojistná suma činí 20.000 K. Ze shora uvedených předpisů tudíž plyne, že pojišťovna byla oprávněna vydati žalobkyni pojistnou sumu bez povolení pozůstalostního soudu, zadržela-li si jednu pětinu pojistné sumy ke krytí dědických poplatků. Nezadržela-li by si tuto částku, ručila by podle § 28, odst. 4, cis. nař. č. 278/1915 ř. z. a § 30, odst. 1, min. nař. č. 397/1915 ř. z. rukou nedílnou s tím, kdo je povinen k placení, za dědický poplatek na ně připadající, když v době vydání byla jí známa smrt zůstavitelova nebo při užití náležité péče by musila jí býti známa. Nepochybné je, že o smrti zůstavitelově věděla a že by jí stihl ručební závazek, kdyby příslušný finanční úřad dědický poplatek vyměřil. Dokud příslušný finanční úřad nerozhodl, zda pojistná suma podléhá dědickému poplatku nebo ne, není pojišťovna povinna vydati zadržanou částku 4.000 K ke krytí dědických poplatků, poněvadž tím je podle § 1298 obč. zák. podán důkaz, že žalované jest zabráněno toho času splnění její smluvní závazek bez srážky částky 4.000 K.

Čís. 17309.

Lhůta určená v § 46, odst. 2, konk. ř. jest lhůta propadná a platí i pro odporovou žalobu podanou podle § 231 ex. ř., je-li zároveň žalobou odpůřčí.

(Rozh. ze dne 22. května 1939, Rv II 159/39.)

Žalující správce konkursní podstaty povinného podal při rozvrhovém roku odpor proti příkázání pohledávky . . . Kč žalované straně, kterou tato měla zajištěnou na nemovitostech povinného úpadce. Svůj odpor proti příkázání řečené pohledávky odůvodnil žalující správce konkursní podstaty tím, že prý se zajištění pohledávky stalo v posledních 60 dnech před prohlášením konkursu o jmění úpadce v době, kdy tento byl již insolventní. Žalovaná neměla proto již nároku na zajištění své pohledávky, zajištění se stalo způsobem, propůjčujícím žalované bezprávně výhodu před jinými věřiteli a jednání to je odporovatelné dle § 33 č. 1 konk. ř., protože žalovaná strana v té době prý věděla o neschopnosti úpadcově platiti. **E x e k u č n í s o u d** odkázal správce konkursní podstaty s tímto odporem na pořad práva (§ 231 ex. ř.). Proti žalobě, jíž se žalobce domáhal výroku, že právní jednání, jímž dle dlužního úpisu bylo vloženo právo zástavní za pohledávku žalované strany . . . K, jest vůči konkursní podstatě povinného bezúčinné, že žalovaná strana nemá nárok na částku . . . K, příkázanou jí z rozvrhované podstaty usnesením obsaženým v rozsudku okresního soudu v R. a že žalovaná strana jest povinna trpěti, aby tato částka byla z rozvrhové podstaty vydána konkursní podstatě povinného, namítla žalovaná strana mimo jiné též, že žalobce jest se svým nárokem prekludován vzhledem na předpis § 46 konk. ř. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby, neshledav námitku prekluce žaloby z důvodu § 46 konk. ř. opodstatněnou. V otázce, o níž jde, uvedl v **d ů v o d e c h**: Předpis § 46 konk. ř. omezuje právo odpůrčí žaloby ku provedení odporu dle ustanovení konkursního řádu na dobu do roka po prohlášení konkursu. Právo námitek ku provedení odporu však lhůtou neomezuje. Odpor, dne 17. června 1937 žalobcem proti příkázání pohledávky straně žalované vznesený, jest takovou námitkou, o níž jest řízení upraveno zvláštními předpisy, a to ustanovením §§ 210 a násl. ex. ř. O takovéto námitce, zvané odporem, jest rozhodováno způsobem různým, mimo jiné též podle § 231 ex. ř. odkázáním na pořad práva. Odpor takto ve smyslu § 121 konk. ř. a § 231 ex. ř. žalobou na pořad práva uvedený není však již žalobou dle § 46 konk. ř., ale žalobou, kterou dle § 231 ex. ř. námitka dle § 46 konk. ř. při rozvrhu uplatněná co do své oprávněnosti se vyšetřuje a hodnotí, a poněvadž jest to vlastně řízení mající zjistiti oprávněnost námitek během řízení uplatněné, nelze o takovéto žalobě tvrditi, že byla podána po uplynutí preklusivní doby, stanovené pro žaloby dle § 46 konk. ř. v technickém slova smyslu, i když lhůta, v tomto předpisu stanovená, byla již bývala uplynula. **O d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle § 46, odst. 1, konk. ř. lze uplatniti odpor žalobou nebo námitkou. Z položení slova »námitka« vedle slova »žaloba« plyne, že i slovem »námitka« jest rozuměti právní prostředek civilního soudního

řádu. Ve smyslu civilního soudního řádu jest námitkou buď obrana žalovaného proti tvrzení žaloby, anebo obrana žalobcova proti námitce vznesené žalovaným (replika). Uplatňuje-li se odpůrčí nárok tímto způsobem, jde o námitku, která není vázána lhůtou určenou § 46, odstavec 2 konk. ř. Odpor podle § 213 ex. ř. není ale ani námitkou ani replikou, poněvadž je to zvláštní právní prostředek zavedený exekucním řádem pouze pro rozvrhové řízení a nikoliv civilním soudním řádem a není to proto vůbec právní prostředek k uplatnění odpůrčího nároku, jak jej má na mysli § 46, odst. 1 konk. ř. a nepřichází tu vůbec v úvahu předpisy o odpůrčím právu. Teprve odpůrčí žalobu podanou v důsledku usnesení exekucního soudu, jímž byl žalobce se svým odporem poukázán na pořad práva podle § 231 ex. ř., jest považovati za takový právní prostředek. Odpůrčí žaloba takto podaná neztrácí povahu odpůrčí žaloby, neboť žaloba podaná ve smyslu § 231 ex. ř. není zvláštní žaloba svého druhu, nýbrž žaloby mohou býti podány z rozmanitých žalobních důvodů uvedených v odporu. Nelze proto žaloby takto podané posuzovati jednotně, nýbrž každou žalobu je posuzovati samostatně podle jejího obsahu a podle toho teprve určití, jakého druhu žaloba je. Zůstává-li odpůrčí žaloba podaná správcem konkursní podstaty žalobou odpůrčí i v případě § 231 ex. ř., platí i o ní jednorozhodná lhůta § 46, odst. 2, konk. ř. Tak i rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského č. 2030 sbírky Gl. U. n. F.; toto bylo sice vydáno ještě za účinnosti odpůrčího zákona č. 36/1884 ř. z., ale v tom směru nenastala žádná změna konkursním řádem č. 64/1931 Sb. z. a n., jak patrně ze srovnání §§ 16, odst. 2, a 27 odp. zák. s § 46, odst. 1 a 2 konk. řádu. Hmotněprávní propadnou lhůtu § 46, odst. 2, konk. ř. jest posuzovati podle občanského zákona, nelze ji proto prodloužiti a nepřípustné jest i navrácení do předešlého stavu (§ 1450 obč. zák.). Poněvadž konkurs na jmění povinného byl prohlášen dne 27. dubna 1932 a žaloba byla podána teprve dne 15. května 1938, propadl odpůrčí nárok správce konkursní podstaty. Nelze proto jeho dovolání již z tohoto důvodu vyhověti a netřeba se obíratí dovolacími důvody, jimiž dovolatel vyvrací názor odvolacího soudu, že nejsou splněny předpoklady odpůrčího nároku.

Čís. 17310.

Navrhuje-li vymáhající věřitel dražební podmínky, které obsahují nepřípustné úchytky od zákona, jest vždy provésti dražbu podle dražebních podmínek zákonných, aniž je potřebí ukládati vymáhajícímu věřiteli předložení podmínek bez nezákonných odchylek.

(Rozh. ze dne 23. května 1939, R I 41/39.)

Vymáhající věřitelka navrhla v bodě 8 dražebních podmínek, aby vydražitel nesl ze svého náklady dražby a řízení rozvrhového; mimo